4-1202-2302/1302-сонли иқтисодий иш

АЖРИМ

(қонуний кучга кирган суд хужжатини янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриш ҳақидаги аризани қаноатлантиришни рад этиш тўғрисида)

2024 йил 08 апрель

Сирдарётумани

Сирдарё туманлараро иқтисодий судининг судьяси Б.Бектураев раислигида, С.Сайданов котиблигида, аризачи - "BEK QURILISH BETON" масъулияти чекланган жамиятининг Сирдарё туманлараро иқтисодий судининг 2023 йил 21 ноябрдаги 4-1202-2302/1302-сонли қонуний кучга кирган ҳал қилув қарорини янги очилган ҳолат бўйича ҳайта кўриб чиҳиш тўғрисидаги аризасини аризачи вакили – М.Махкамов (2024 йил 28 февралдаги 5/07-2024-сонли ишончнома асосида)нинг иштирокида, Сирдарё туманлараро иҳтисодий суди биносида,суд мажлислар залида, очиҳ суд мажлиси муҳокамасида кўриб чиҳиб, суд ҳуйидагиларни

АНИКЛАДИ:

Аризачи - "BEK QURILISH BETON" масъулияти чекланган жамиятиСирдарё туманларар судининг 2023 йил 21 ноябрдаги 4-1202-2302/1302-сонли қонуний кучга кирган ҳал ҳилув ҳарорини янги очилган ҳолат бўйича ҳайта кўриб чиҳишни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган аризачи вакили аризасидаги важларни қўллаб-қувватлаб, ариза талабларни қаноатлантириб беришни сўраган.

Бугунги суд мажлисида тегишли тарзда ажрим орқали хабардор килинган "SIRDARYO TUMAN YO'LLARDAN FOYDALANISH" Давлат муассасасисуд муҳокамаси муҳокамасида иштирок этмади, вакил иштирокини таъминланмади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 332-моддасига кўра, қонуний кучга кирган суд хужжатини янги очилган ҳолатлар бўйича ҳайта кўриш тўғрисидаги ариза у судга келиб тушган кундан эътиборан бир ойдан ошмаган муддатда, ишда иштирок этувчи шахслар хабардор ҳилинган ҳолда суд мажлисида кўриб чиҳилади. Суд мажлисининг ваҳти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор ҳилинган шахсларнинг келмаганлиги аризани кўриб чиҳиш учун тўсҳинлик ҳилмайди.

Суд, мазкур ҳуқуқ нормасига асосан суд мажлисини"SIRDARYO TUMAN YO'LLARDAN FOYDALANISH" Давлат муассасасивакиллари иштирокисиз кўриб чиқишни лозим деб топди.

Иш ҳужжатларидан ва суд муҳокамасида аниқланишича,аризачи аризасидаЎзбекистон Савдо-саноат палатаси Сирдарё вилояти ҳудудий бошқармасининг "BEK QURILISH BETON" масъулияти чекланган жамияти манфаатида "SIRDARYO TUMAN YO'LLARDAN FOYDALANISH" Давлат муассасасидан 336.000.000 сўм асосий қарздорликни, унга ҳисобланган

141.120.000 сўм пеня ундиришни сўраб судга киритилган даъво аризаси, 2023 йил 23 ноябрь куни кўрилиб, жавобгар томонидан қарздорликни тан хамда тарафлар ўртасида хисобварақ-фактура имзоланмаганлиги сабабли рад қилинганлиги, хозирги кунга келиб, жавобгар томонидан қарздорликни тан олиб, 27.07.2022 13/2022-сонли шартномага 10.11.2023 йилдаги 29-1-сонли электрон хисобварақ-фактура 23.02.2024 йилда тасдиқлангани хамда тарафлар ўртасида 23.02.2024 йилда 01/2024-сонли электрон солиштирма даллатнома тасдиқлангани ҳақидаги важларни келтириб,қонуний кучга кирган хал қилув қарорини янги очилган холатлар бўйича қайта кўришга асос килган.

Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодексининг 327-моддасига кўра, қонуний кучга кирган суд ҳужжатларини янги очилган ҳолатлар бўйича ҳайта кўриш учун асослар ҳуйидагилардан иборат:

- 1) суд хужжати қабул қилинган пайтда мавжуд бўлган, лекин аризачига маълум бўлмаган ва маълум бўлиши мумкин бўлмаган, иш учун муҳим ҳолатлар;
- 2) экспертнинг била туриб ёлғон хулоса берганлиги, гувоҳнинг била туриб ёлғон кўрсатувлар берганлиги, била туриб нотўғри таржима қилинганлиги суднинг қонуний кучга кирган хукми билан аниқланган бўлса ва мазкур иш бўйича қонунга хилоф ёки асосланмаган суд ҳужжати қабул қилинишига сабаб бўлган бўлса;
- 3) ишда иштирок этувчи шахснинг ёки унинг вакилининг ёхуд судьянинг мазкур ишни кўриш чоғида содир этилган, суднинг қонуний кучга кирган ҳукми, ажрими билан аниқланган жиноий қилмишлари;
- 4) иқтисодий суднинг, фуқаролик ишлари бўйича суднинг, жиноят ишлари бўйича суднинг ёки маъмурий суднинг мазкур иш бўйича суд хужжатини қабул қилишга асос бўлган суд хужжати ёхуд бошқа органнинг шундай ҳужжати бекор қилинганлиги.

Олий суди Пленумининг Ўзбекистон Республикаси 2003 йил 25 июлдаги "Иқтисодий судининг қонуний кучга кирган ҳужжатларини янги очилган холатлар бўйича қайта кўришда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг қўлланиши ҳақида"ги 111-сонли қарорининг 3-бандида янги очилган қолатлар буйича суд қужжатларини қайта кўриш масаласини ҳал этишда иқтисодий судларининг биринчи, кассация инстанциялари ИПКнинг 327-моддасида кўрсатилган бундай қайта кўриш асосларининг рўйхатининг қатъий эканлигидан келиб чикишлари лозимлиги, 4-бандида янги очилган холатлар деганда, очилган фактик холатлар аслида мавжуд бўлиб, бирок суднинг ишни кўриш вақтида хисобга олиши мумкин бўлмаган, аризачига ва судга номаълум бўлган ёки маълум бўлиши мумкин бўлмаган, суд хужжатлари қабул қилингандан кейингина маълум бўлган холатларни лозимлиги, агар фактик холатлар суд хужжати қилингандан сўнг вужудга келган бўлса, бу холат суд хужжатини янги очилган холатлар бўйича қайта кўриш учун асос бўла олмайди, чунки бу

ИПК 327-моддасининг 1-банди мазмунига зид бўлиши, янги очилган холатлар мавжуд бўлмасдан, ишни апелляция ва кассация тартибида кўриб чиқиш асослари мавжуд бўлган холатда ишни янги очилган холатлар бўйича қайта кўриш мумкин эмас. Бундай холларда иқтисодий суд кўрсатиб ўтилган холатлар мавжуд эмаслигига асосланиб, ишни янги очилган холатлар бўйича қайта кўришни рад этиши лозимлиги тўғрисида тушунтириш берилган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 68-моддасига кўра, ишда иштирок этувчи ҳар бир шахс ўз талаблари ва эътирозларига асос қилиб келтираётган ҳолатларни исботлаши керак.

Суд ушбу ҳуқуқ нормаларига асосланиб, аризачи томонидан қонуний кучга кирган ҳал қилув қарорини янги очилган ҳолат бўйича қайта кўриб чиқиш тўғрисидаги аризасида ва бугунги суд мажлиси муҳокамасида келтирилган барча важларини кўриб чиқиб, уларга қонуний баҳо бериб, ариза талабини асословчи далиллар янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўришга асос бўлмаслигини инобатга олиб, аризачи - "BEK QURILISH BETON" масъулияти чекланган жамиятининг Сирдарё туманлараро иқтисодий судининг2023 йил 21ноябрдаги4-1202-2302/1302-сонли қонуний кучга кирган ҳал қилув қарорини янги очилган ҳолат бўйича қайта кўриб чиқиш тўғрисидаги аризасини қаноатлантиришни рад этишни лозим деб топди.

Юқоридагиларга кўра ва Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2003 йил 25 июлдаги "Иқтисодий судининг қонуний кучга кирган ҳужжатларини янги очилган ҳолатлар бўйича ҳайта кўришда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг қўлланиши ҳаҳида"ги 111-сонли ҳарорини, Ўзбекистон Республикаси Иҳтисодий процессуал кодексининг 68, 116, 195, 196, 327-моддаларини ҳўллаб, суд

АЖРИМ КИЛАДИ:

Аризачи - "BEK QURILISH BETON" масъулияти чекланган жамиятининг Сирдарё туманлараро иқтисодий судининг 2023 йил 21 ноябрдаги 4-1202-2302/1302-сонли қонуний кучга кирган ҳал қилув қарорини янги очилган ҳолат бўйича қайта кўриб чиқиш тўғрисидаги аризасиниқаноатлантириш рад этилсин.

Ажримустиданшикоятқилиниши (протест келтирилиши) мумкин.

Судья

Б.Бектураев

